

Uit de historie:

De Nachtwacht van de gemeente Linden

Bij de Nachtwacht denken we natuurlijk op de eerste plaats aan het schilderij van Rembrandt van Rijn, wiens 350ste sterfjaar dit jaar wordt herdacht.

Maar ook in de afgelopen pronkzitting klonk de roep om een nachtwacht voor ons dorp, waarvoor een aantal geschikte gegadigden (mannen met honden en vooral ballen) kandidaat werd gesteld. Met als serieuze ondertoon om de veiligheid van onze inwoners te borgen. Geen grap: in het begin van de 19de eeuw had de gemeente Linden een heuse Burgernachtwacht.....

Op 30 september 1843 werd een reglement opgesteld met betrekking tot het oprichten van een Burgernachtwacht tot verzekering van de rust en veiligheid van personen en eigendommen.

Elk huisgezin in Linden was verplicht een bekwaam eenmanspersoon te leveren die 18 jaar of ouder was. Dat kon de heer des huizes zelf zijn, een van zijn kinderen of de inwonende knecht. Iedere mannelijke ingezetene zal zich, indien door het gemeentebestuur opgeroepen, bij de daartoe aangewezen hoofdman van de Nachtwacht voor 10 uur 's avonds moeten melden om dienst te doen in de nachtelijke uren tot 3 uur 's morgens. Zij zijn verplicht de bevelen van de hoofdman uit te voeren wat betreft de aangegeven route en zij ontvangen van hem bijzondere gegevens en opdrachten wat het brandgevaar of mogelijke verdachte vreemdelingen betreft. De Nachtwacht binnen deze gemeente zal zodanig geregeld worden dat, als het gemeentebestuur het voor de publieke veiligheid noodzakelijk vindt, er iedere nacht van 's avonds 10 uur tot 's morgens 3 uur in elke wijk twee manschappen zullen rondgaan.

De veldwachter en de hoofdman moeten toezien op de naleving van dit reglement en moeten bij overtreding hiervan melding maken bij de burgemeester, die daarvan dan een proces-verbaal zal opmaken en dit naar de bevoegde rechter zal zenden.

Er werd in die tijd ook op andere wijze een beroep gedaan op de inwoners om met hand- en spandiensten een verplichte bijdrage te leveren aan de gemeenschap.

Uit het Reglement op het doen van hand- en spandiensten bij de werken van de gemeente Linden (april 1826):

Artikel 1: Elke ingezetene die een afzonderlijk bestaan of huisgezin heeft, is verplicht bij aangekondigde gemeentewerken met kar en paard, schup of andere instrumenten zich te melden op de aangegeven tijd en plaats om vervolgens zijn aangewezen werk met ijver te verrichten. Dit alles op boete van het verdubbelen der daggelden voor zulke diensten.

Artikel 2: De ambachtslieden en arbeiders dienen bij de handdiensten voor de helft.

Artikel 3: Niemand is van de verplichting tot het doen van gemeentewerken vrijgesteld, behalve een weduwe die geen voor de dienst bekwame personen in haar huisgezin heeft.

Ook zijn vrij alle huisgezinnen die werkelijk een in doodsgevaar liggende zieke of een dode in huisgezin hebben.

(Uit het boek Linden Groot en Klein, samengesteld door Angeline van der Donk en Antoon Donkers)
